

PROTOKÓŁ

kontroli w zakresie sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Miasta Suwałk za 2025 rok, sprawozdania finansowego Miasta Suwałk za 2025 rok oraz informacji o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego

Na podstawie upoważnienia nr 9/10/2026 z 31 marca 2026 r. zespół kontrolny w składzie:

1. **Radny Zbigniew Roman De-Mezer**
2. **Radny Sylwester Cimochoński**
3. **Radny Andrzej Łuczaj – nieobecny**

Członkowie Komisji Rewizyjnej,

20 i 21 kwietnia 2026 r. dokonał, w obecności Skarbnika Miasta – Anny Cyran i Naczelnika Wydziału Budżetu i Finansów – Moniki Podziewskiej, kontroli wykonania budżetu miasta i sprawozdania finansowego za 2025 rok oraz weryfikacji danych zawartych w informacji o stanie mienia Miasta Suwałk wg stanu na dzień 31.12.2025 r. – przy udziale Naczelnika Wydziału Gospodarki Nieruchomościami – Doroty Szymańskiej, w zakresie przedłożonych danych dotyczących gospodarowania mieniem komunalnym.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o analizę dokumentów sprawozdawczych jednostek oraz o sprawozdawczość zbiorczą, jak również po sprawdzeniu dokumentów księgowych.

Budżet Miasta Suwałk na 2025 rok uchwalony został 20 grudnia 2024 r. uchwałą nr IX/103/2024 Rady Miejskiej w Suwałkach.

Podstawowe wielkości planowanego budżetu ujęte w ww. uchwale przedstawiały się następująco:

1) dochody w łącznej kwocie	776.440.953 zł , w tym:
- dochody bieżące	654.513.573 zł,
- dochody majątkowe	121.927.380 zł;
2) wydatki w łącznej kwocie	777.794.141 zł , w tym:
- wydatki bieżące	631.868.040 zł,
- wydatki majątkowe	145.926.101 zł.

Planowany deficyt budżetu w wysokości 1.353.188 zł przewidziano do sfinansowania przychodami z zaciągniętych kredytów.

DOCHODY

W trakcie 2025 r. plan dochodów zwiększono o 34.546.223,46 zł, do kwoty

810.987.176,46 zł. Główne zmiany obejmowały dochody sklasyfikowane:

- w dziale 700 „Gospodarka mieszkaniowa” zwiększenie planu o 3.837.703,42 zł nastąpiło głównie w związku z otrzymaniem środków z Funduszu Dopłat na budowę bloku przy ul. Rodziny Rylskich,
- w dziale 752 „Obrona narodowa” zwiększono plan o 10.208.963,54 zł, z tytułu dotacji z budżetu państwa na realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. O ochronie ludności i obronie cywilnej,
- w dziale 756 „Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane ich poborem” zwiększenie planu o 2.227.854 zł nastąpiło w związku ze zwiększeniem wpływów m.in.: z podatku od nieruchomości i z podatku od czynności cywilno – prawnych,
- w dziale 758 „Różne rozliczenia”, w którym plan został zwiększony o 9.770.619 zł, m.in. z tytułu środków na uzupełnienie dochodów oraz środków z Funduszu Pomocy,
- w działach 852 „Pomoc społeczna” oraz 855 „Rodzina” zwiększenie planu o 13.818.741,18 zł, głównie z tytułu dotacji z budżetu państwa na zadania realizowane przez MOPR.

Jednocześnie zmniejszono plan dochodów majątkowych o 22.617.082 zł, głównie w związku z urealnieniem dotacji i środków na zadania inwestycyjne, w tym m.in.: „Budowa Smart City i Smart Village poprzez wykorzystanie nowoczesnych technik cyfrowych do zarządzania MOF”, „Zrównoważona mobilność miejska w Miejskim Obszarze Funkcjonalnym Suwałk”, „Innowacyjne OZE oraz magazyny energii w Mieście i Gminie Suwałki – etap I”, „Budowa obiektu sportowego przy ZS nr 4 w Suwałkach”, „Przebudowa oraz zmiana sposobu użytkowania na żłobek budynku przy ul. Minkiewicza 50 w ramach Programu Aktywny Maluch”, czy „Biblioteka - Mediateka – Kreatywne Centrum Książki, Nauki, Edukacji i Technologii w Suwałkach”.

Ogółem dochody zrealizowano na poziomie 99,67%, na kwotę 808.336.531,71 zł. Osiągnięte dochody były wyższe od wpływów z 2024 r. o 72.935.395,78 zł. Powyżej planu wykonano dochody m.in.: w dziale 756 „Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem” o 2.224.213,23 zł z tytułu wyższych, niż planowano wpływów z podatków i opłat lokalnych (m.in.: podatku od nieruchomości o 1.694.925,63 zł, podatku od środków transportowych o 109.199,54 zł, podatku od czynności cywilno - prawnych o 247.365,55 zł), w dziale 926 „Kultura fizyczna i sport” o 630.817,91 zł z tytułu wyższych dochodów z działalności OSiR-u.

Jednocześnie plan dochodów wykonany został poniżej zakładanych wielkości m.in. w dziale 752 „Obrona narodowa” o 3.233.285,62 zł, w związku z realizacją z dotacji zadań wynikających z ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. O ochronie ludności i obronie cywilnej, w działach 852 „Pomoc społeczna” oraz 855 „Rodzina” o 940.436,07 zł, przede wszystkim z tytułu dotacji na zadania realizowane przez MOPR, w dziale 900 „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska” o 661.971,63 zł, w związku z opóźnieniem w przekazaniu przez fundusz ochrony środowiska środków na realizację programu „Ciepłe mieszkanie”.

W 2025 r. nastąpiła zmiana sposobu finansowania samorządów. Dzięki reformie wprowadzonej ustawą z dnia 1 października 2024 r o dochodach jednostek samorządu terytorialnego korzystnej zmianie uległa struktura dochodów miasta. Szczególnego znaczenia nabrały dochody własne, zrealizowane przez miasto w kwocie 499.778.500,45 zł, co stanowi 61,83% dochodów ogółem, następnie dotacje i środki na realizację zadań bieżących i majątkowych w wysokości 182.789.526,48 zł (22,61% dochodów) oraz subwencje w kwocie 125.768.504,78 zł, stanowiące 15,56% wpływów. Dla porównania w 2024 r. struktura dochodów przedstawia się następująco: dochody własne 41,85% w wysokości 307.799.923,33 zł, subwencje 31% wysokości 227.952.164 zł, dotacje i środki na zadania bieżące i inwestycje 27,15 % w kwocie 199.649.048 zł.

WYDATKI

W trakcie 2025 roku plan wydatków ogółem zwiększony został o 36.405.811,46 zł do kwoty 814.199.952,46 zł. Największe zwiększenia planu wydatków w trakcie roku dokonano w:

- dziale 600 „Transport i łączność” o 4.064.855 zł, w związku z remontem ul. Sejneńskiej i Pułaskiego oraz realizacją zadań inwestycyjnych m.in.: „Rozbudową i przebudową infrastruktury drogowej w mieście Suwałki – Polski Ład - ul. P. Wielkopolskich, ul. W. Reymonta i ul. Piaskowa”, „Rozbudową bazy Zarządu Dróg i Zieleni w Suwałkach”,
- w dziale 700 „Gospodarka mieszkaniowa” o 4.983.177,42 zł, głównie w związku z otrzymaniem środków z Funduszu Doplát na budowę bloku przy ul. Rodziny Rylskich,
- w dziale 752 „Obrona narodowa: o 10.287.667,54 zł z tytułu dotacji z budżetu państwa na realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. O ochronie ludności i obronie cywilnej,
- w dziale 801 „Oświata i wychowanie” o 35.207.815,10 zł, głównie na dotacje dla podmiotów niepublicznych, wynagrodzenia nauczycieli, zakup usług remontowych i zakup materiałów i wyposażenia,
- w działach 852 „Pomoc społeczna” i 855 „Rodzina” o 12.105.091,18 zł, przede wszystkim w związku z realizacją zadań MOPR-u z dotacji.

Jednocześnie zmniejszono plan wydatków w ciągu roku:

- w dziale 900 „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska” o 2.273.616 zł, w tym m.in.: plan wydatków inwestycyjnych na dokumentację przyszłościową,
- w dziale 921 „Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego” o 10.736.548 zł, w związku z aktualizacją wartości realizowanych w 2025 roku zadań inwestycyjnych, w tym budowy Mediateki oraz środków na remont Kościoła Ewangelicko - Augsburskiego pw. Trójcy Świętej,
- w dziale 926 „Kultura fizyczna i sport” o 2.216.862 zł, głównie w związku z dostosowaniem do harmonogramów realizacji zadania „Innowacyjne OZE

oraz magazyny energii w Mieście i Gminie Suwałki – etap II”.

Wydatki ogółem wykonano w 95,63% na kwotę 778.652.974,75 zł. Były one wyższe od wydatków poniesionych w 2024 r. o 49.611.935,82 zł oraz niższe od planowanych na koniec 2025 r. o 35.546.977,71 zł. Wydatki bieżące wykonano w 96,53% na kwotę 665.011.919,66 zł. Tradycyjnie, najwyższe wydatki bieżące poniesiono na szeroko rozumianą oświatę (dział 801 i 854). Na bieżące utrzymanie oświaty przeznaczono 320.210.891,20 zł, czyli 48,15% wydatków bieżących miasta. Na bieżące działania w zakresie pomocy społecznej i rodziny (dział 852 i 855) wydatkowano 119.102.368,68 zł, czyli 17,91% bieżącego budżetu.

Realizacja wydatków bieżących w kwocie niższej niż planowano o 23.897.785,80 zł wynika z poniesienia mniejszych nakładów m.in. w dziale 750 „Administracja publiczna” o 2.168.839,29 zł, dziale 752 „Obrona narodowa” o 582.518,22 zł, dziale 758 „Różne rozliczenia” o 9.846.632 zł, z tytułu nierozdysponowanych rezerw (m.in.: rezerwy na zarządzanie kryzysowe w wysokości 1.459.100 zł, rezerwy ogólnej w kwocie 5.000.000 zł, rezerwy na odprawy 2.155.037 zł), w dziale 801 „Oświata i wychowanie” o 6.269.114,02 zł, głównie z tytułu oszczędności na wynagrodzeniach i pochodnych 1.511.419,43 zł, zakupach energii 1.023.421,13 zł, zakupach usług 505.487,49 zł, dotacjach dla placówek niepublicznych 498.223,27 zł, w działach 852 „Pomoc społeczna” i 855 „Rodzina” o 1.938.007,50 zł, w związku z oszczędnościami na zadaniach realizowanych przez MOPR z dotacji z budżetu państwa, w dziale 900 „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska” o 830.806,93 zł, w związku z niższymi wydatkami na oczyszczanie miasta, utrzymanie zieleni, realizacją zadania „Współpraca proekologiczna” oraz w mniejszym stopniu w innych działach klasyfikacji budżetowej.

Wydatki majątkowe wykonano w 90,70% na kwotę 113.641.055,09 zł. Niższe od planu o 11.649.191,91 zł wykonanie wydatków majątkowych wynika głównie z niższych wydatków na realizację następujących zadań:

- ✓ Rozbudowa i przebudowa infrastruktury drogowej w mieście Suwałki – Polski Ład - ul. P. Wielkopolskich, ul. W. Reymonta i ul. Piaskowa o 562.925,37 zł,
- ✓ Zrównoważona mobilność miejska w Miejskim Obszarze Funkcjonalnym Suwałk o 2.628.397,52 zł,
- ✓ Wykup nieruchomości o 775.163,48 zł,
- ✓ Realizacja zadań określonych w ustawie o ochronie ludności i obronie cywilnej o 2.672.992,54 zł,
- ✓ Rezerwa celowa na rewaloryzację wartości zadań inwestycyjnych o 1.059.077 zł,
- ✓ Wspieranie przystosowania do zmian klimatu poprzez zielono-błękitne inwestycje na terenie MOF Suwałki - etap I o 1.930.756 zł.

Większość wskazanych wyżej zadań inwestycyjnych jest kontynuowanych w tym roku.

Po raz kolejny dochody zrealizowane przez miasto były wyższe od wydatków. Różnica pomiędzy dochodami a wydatkami wyniosła 29.683.556,96 zł (w 2024 r. była to kwota

6.360.097,00 zł). Nadwyżka operacyjna, czyli różnica pomiędzy bieżącymi dochodami a bieżącymi wydatkami wyniosła 47.952.234,23 zł. Na tak dobry wynik budżetu z pewnością miała wpływ wspomniana zmiana sposobu finansowania samorządów, a co za tym idzie znaczny wzrost dochodów własnych miasta, zwłaszcza w udziałach w podatku dochodowym od osób fizycznych, które wzrosły prawie 2,5 krotnie w porównaniu do 2024 r., z kwoty 120.368.234 zł w 2024 r. do 288.136.056,57 zł w 2025 r.

PRZYCHODY I ROZCHODY

Zrealizowane w kwocie 53.291.609,18 zł przychody obejmowały:

- ✓ przychody wynikające z rozliczeń za 2024 r. środków z Unii Europejskiej 376.784 zł,
- ✓ przychody z rozliczeń niewykorzystanych w 2024 r. środków z tytułu opłaty za pozwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, opłat geodezyjno – kartograficznych, opłaty za gospodarowanie odpadami, opłat i kar za korzystanie ze środowiska, opłaty za korzystanie z przystanków komunikacyjnych 1.469.784,78 zł,
- ✓ wolne środki 45.629.389,70 zł,
- ✓ spłaty udzielonej pożyczki 900.000 zł,
- ✓ kredyt 4.000.000 zł,
- ✓ pożyczki z Krajowego Planu Odbudowy 915.650,70 zł.

Planowane rozchody w wysokości 14.091.471 zł wykonano na poziomie 13.889.312,12 zł. Dotyczyły one spłaty zaciągniętych kredytów i pożyczek w kwocie 12.889.312,12 zł. oraz udzielonej pożyczki w wysokości 1.000.000 zł.

ZADŁUŻENIE

Zadłużenie na koniec 2025 r. wyniosło 260.858.470,58 zł, na które składają się zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek. Zaplanowany w wysokości 9.214.659 zł kredyt zaciągnięty został w kwocie 4.000.000 zł, tj. o 5.214.659 zł niższej. Wskaźnik zadłużenia na 31.12.2025 r. wyniósł 32,27% wykonanych dochodów.

ZOBOWIĄZANIA I NALEŻNOŚCI

Zobowiązania ogółem miasta wraz z podległymi jednostkami budżetowymi o wartości 30.545.727,64 zł, dotyczą głównie dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi, zobowiązań za dostawę energii elektrycznej i ciepłej, gospodarki odpadami i lokalnego transportu zbiorowego.

Należności wymagalne Miasta Suwałk na koniec 2025 r. wyniosły ogółem 32.341.176,69 zł. Dotyczą one m.in. dostaw towarów i usług w kwocie 263.070,07 zł oraz w głównej mierze pozostałych należności wymagalnych w wysokości 32.078.106,62 zł, z czego największą kwotę stanowią należności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie – 20.205.905,86 zł.

Należności Urzędu Miejskiego w wysokości 11.468.954,32 zł dotyczą m.in.:

- podatków i opłat – 5.188.233,89 zł,
- opłaty za gospodarowanie odpadami – 116.621,13 zł,
- należności z tytułu najmu lokali mieszkalnych, lokali użytkowych i wynajmu garaży

(mienia zarządzanego przez ZBM) – 2.719.450,43 zł,

- kar naliczonych w związku z realizacją zadań inwestycyjnych – 3.145.031,63 zł.

Wykonanie budżetu miasta w 2025 r. z nadwyżką w wysokości prawie 30 mln zł, z nadwyżkowym wynikiem operacyjnym w kwocie około 48 mln zł i zaciągniętym 2 razy niższym, niż planowano kredycie, przy jednoczesnych nakładach na inwestycje w wysokości prawie 114 mln zł, pozwala sądzić, że miasto jest w dobrej kondycji finansowej, do czego z pewnością przyczyniła się reforma sposobu finansowania jst, a co za tym idzie znaczny wzrost dochodów własnych miasta w postaci zwiększonych udziałów w PIT.

Pan Radny Zbigniew Roman De-Mezer zapytał o wzrost zaległości w 2025 r. w stosunku do 2024 roku o 745.399 zł, wskazane w opinii Regionalnej Izby Obrachunkowej.

Pani Skarbnik wyjaśniła, że należności wymagalne wykazywane w sprawozdaniu Rb N w 2025 roku wzrosły nieznacznie z kwoty 32.369.655,61 zł do poziomu 32.341.176,69 zł, czyli o 28.478,92 zł i dotyczyły głównie należności MOPR-u. Wzrost zaległości wykazywanych w sprawozdaniu Rb - 27 S o 745.399 zł obejmuje przede wszystkim:

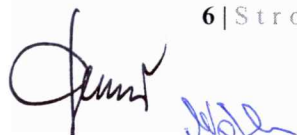
- zaległości w dziale 600 „Transport i łączność” wzrost o 257.414,71 zł – z tytułu zadań realizowanych przez ZDiZ, w tym odstąpienie firmy od realizacji umowy na ochronę mienia i naliczenie przez ZDiZ kary za nierealizowanie umowy, zaległości z tytułu holowania i przechowywania pojazdów,

- zaległości w dziale 756 „Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem” wzrost o 649.075,30 zł, głównie z tytułu podatku od nieruchomości,

- zaległości w dziale 855 „Rodzina” wzrost o 354.092,98 zł, głównie z powodu dłużników alimentacyjnych.

Pan Radny Zbigniew Roman De-Mezer zapytał o źródła finansowania oświaty, wysokość środków własnych, które miasto przeznaczyło na bieżące utrzymanie oświaty, a także poprosił o przedstawienie skutków finansowych kontroli w placówkach niepublicznych w 2025 r.

Pani Skarbnik poinformowała, że od 2025 r. zmieniono sposób finansowania samorządów. Reforma finansów zakładała wzrost dochodów własnych samorządów i ograniczenie finansowania zadań z budżetu państwa. Od tego roku miasto nie otrzymuje subwencji oświatowej, przyznawana jest natomiast subwencja ogólna, która wyliczana jest przez Ministra Finansów, biorąc pod uwagę różne rodzaje potrzeb jst (nie tylko potrzeby oświatowe). W 2025 r. miasto otrzymało subwencję ogólną w wysokości 120.323.044 zł, a potrzeby oświatowe wyliczone przez Ministra Finansów wyniosły 227.819.184 zł. Bieżące utrzymanie oświaty, czyli wydatki działów 801 „Oświata i wychowanie” oraz 854 „Edukacyjna opieka wychowawcza” wyniosły łącznie 320.210.891,20 zł. Źródła zewnętrzne finansowania oświaty (np. dotacje) to kwota 11.713.924 zł, różnica pomiędzy bieżącymi kosztami utrzymania oświaty a wysokością potrzeb oświatowych wyniosła 92.391.707,20 zł. Znacznym kosztem finansowanym z budżetu miasta są dotacje dla niepublicznych podmiotów oświatowych. Od 2020 do 2025 roku miasto przekazało w formie dotacji dla niepublicznej oświaty 254.389.908,91 zł, a roczna kwota dotacji w tym okresie wzrosła 2,6 krotnie, z 25.140.843,40 zł w 2020 roku do 65.245.596,95 zł w 2025 roku. Przeprowadzone w 2025 r.

kontrole w podmiotach niepublicznych przyniosły wymierne efekty finansowe. Łączne oszczędności w naliczeniu dotacji wyniosły 702.833,73 zł. Na wynagrodzenia pracowników dokonujących kontroli wydatkowano 80.658,76 zł, a więc oszczędności netto z tytułu dotacji wyniosły 622.174,97 zł.

Pan Radny Sylwester Cimochoński poprosił o wyjaśnienie różnic w cenach za 1 m² sprzedaży działki przy ul. Klasztornej (poz. 7 w rejestrze sprzedaży) oraz ul. Wigierskiej (poz. 59 w rejestrze sprzedaży) w porównaniu do cen za 1m² innych nieruchomości.

Pani Naczelnik Wydziału Gospodarki Nieruchomościami wyjaśniła, że działkę przy ul. Klasztornej sprzedano w trybie bezprzetargowym na poprawienie warunków nieruchomości przyległej, za 63,43 zł za 1m². Działka ta jest bez dostępu do drogi publicznej, w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego przeznaczona na tereny zielone, dlatego cena za 1 m², oszacowana przez rzeczoznawcę, jest stosunkowo niska. Działkę przy ul. Wigierskiej sprzedano jej użytkownikowi wieczystemu za 60,70 zł za 1m². Cenę za 1 m² oszacowano zgodnie z przepisami ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Pan Radny Sylwester Cimochoński poprosił o informację w zakresie finansowania sportu z uwzględnieniem promocji przez sport.

Pani Skarbnik poinformowała, że na zadanie „promocja przez sport” wydatkowano w 2025 r. w kwocie 2.220.074,49 zł. Zadanie realizowane było przez 3 kluby sportowe: Wigry, Ślepsk oraz SKB. Na pozostałe zadania, tj. ujęte w dziale 926 „Kultura fizyczna i sport” wydatkowano 28.762.133,26 zł, z tego wydatki bieżące, to 27.492.663,44 zł. W ramach tych środków sfinansowano m.in.: nagrody i stypendia sportowe w wysokości 712.778,90 zł i przekazano dotacje na zadania sportowe w kwocie 1.317.269,40 zł. Pozostałe koszty, to głównie zadania realizowane przez OSiR.

Pan Radny Sylwester Cimochoński zapytał o źródła finansowania inwestycji w 2025 r. oraz wysokość środków własnych, które miasto wydatkowało na inwestycje.

Pani Skarbnik poinformowała, że na zadania inwestycyjne miasto wydatkowało łącznie 113.641.055,09 zł. Zdecydowana większość wydatków inwestycyjnych sfinansowana była środkami zewnętrznymi. Źródła zewnętrzne stanowiły 74,32% wydatków majątkowych. Była to kwota 84.452.819,29 zł i obejmowała przede wszystkim środki z UE, Polskiego Ładu i dotacje z budżetu państwa. Wysokość środków własnych, które miasto przeznaczyło na inwestycje, to 29.188.235,80 zł.

Sprawozdania przedstawiające wykonanie budżetu miasta za 2025 rok pozwalają stwierdzić, że budżet miasta był realizowany prawidłowo.

Bilans z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego za 2025 rok sporządzony został na podstawie danych wynikających z ksiąg rachunkowych.

Łączne sprawozdanie finansowe sporządzone zostało na podstawie danych wynikających z jednostkowych sprawozdań jednostek budżetowych Miasta Suwałk.

Dokonano weryfikacji zmian w stanie mienia komunalnego. Potwierdzono zgodność z dokumentami źródłowymi.

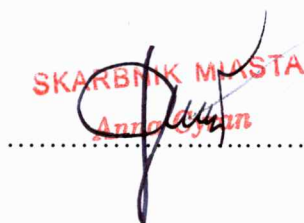
Zespół kontrolny nie wnosi uwag, co do zgodności z prawem wykonania budżetu Miasta Suwałk za 2025 rok, prawidłowości danych zawartych w sprawozdaniu finansowym za 2025 rok, a także w przedłożonej informacji o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego.

Na tym protokół kontroli zakończono.

Prezydent Miasta Suwałki

Skarbnik Miasta Suwałki

Obecni przy kontroli:

Monika Podziewska

Dorota Szymańska

Podpisy Zespołu Kontrolnego:

Radny Zbigniew Roman De - Mezer

Radny Sylwester Cimochowski

Radny Andrzej Łuczaj,

nieobecny

.....